

Armin Mikos von Rohrscheidt

Waloryzacja potencjału turystyczno-kulturowego miasta Poznania i powiatu poznańskiego

Turystyka Kulturowa nr 4, 40-53

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Materiały faktograficzne

Armin Mikos v. Rohrscheidt, KulTour.pl, Poznań

Waloryzacja¹ potencjału turystyczno-kulturowego miasta Poznania i powiatu poznańskiego

1. Ankieta waloryzacyjna

Kategoria I: Potencjalne cele turystyki kulturowej

I.A: Zabytki:

I.A.a)Obiekty sakralne:

Historyczna katedra (12)

Katedra śś. Piotra i Pawła – 12 pkt.

Historyczny zespół sakralny dużej wielkości Z (pierwsze dwa) (6)

Byłe kolegium jezuickie – 6

Zespół klasztorny w Owińskach - 6

Mniejszy lub częściowo zachowany historyczny zespół sakralny (pierwsze dwa) (3)

Klasztor Franciszkanów na Górze Przemysła – 3

Klasztor Reformatów na Śródce - 3

Sanktuarium historyczne o znaczeniu krajowym lub regionalnym (diecezjalnym) (jedno pierwsze)(6)

Kościół Bożego Ciała, Poznań, ul. Krakowska (6)

Inne Sanktuarium lub sanktuarium o znaczeniu regionalnym bez historycznego kultu (za pierwsze dwa)(3)

Kościół Franciszkanów na Wzgórzu Przemysła (3)

Sanktuarium maryjne w Tulcach - 3

Inna świątynia innych wyznań i religii Z (za pierwszą) (2) –

Synagoga Nowa na ul. Stawnej - 2

Aktualna siedziba biskupia (6) –

Kuria Metropolitalna, ul. Ostrów Tumski (6)

Inny obiekt sakralny o znacznych walorach architektonicznych (za pierwsze trzy) (4) –

Kościół Św. Wojciecha (4)

Fara Poznańska (4)

Kościół Św. Jana Jerozolimskiego na Komandorii (4)

I.A.b)Zamki i pałace:

Monumentalny zamek lub pałac historyczny, ZD (za pierwsze trzy) (10)

Zamek Cesarski przy ul. Święty Marcin (10)

Zespół Pałacowy w Rogalinie (10)

Zamek lub pałac historyczny, miejsce ważnych wydarzeń ZD (za pierwsze trzy)(5)

Zamek Królewski na Wzgórzu Przemysła (5)

Zamek lub pałac historyczny ZD (za pierwsze trzy) (3)

Zamek w Kórniku (3)

Pałac Górków, ul. Wodna (3)

Pałac Działyńskich, Stary Rynek (3)

I.A.c) Inne zabytkowe obiekty architektoniczne i techniczne:

¹ Waloryzacja sporządzona na podstawie: Mikos v. Rohrscheidt A., Turystyka Kulturowa. Fenomen, potencjał, perspektywy, Gniezno 2008, s. 413 - 467

Historyczny cenny zespół urbanistyczny z rynkiem i kilkoma ulicami, zachowany w znacznej części (za pierwsze trzy) (12)

Poznań – Stare Miasto (12)

Inny cenny zespół urbanistyczny na przynajmniej krajową skalę (10)

Poznań, Dzielnica Cesarska (10)

Historyczny zespół urbanistyczny z rynkiem, zachowany we fragmentach (pierwsze dwa) (3)

Kostrzyn Wlkp. (3)

Buk (3)

Budynek o znacznych walorach architektonicznych, miejsce ważnych wydarzeń ZD (pierwsze trzy)(6)

Hotel Bazar, ul. Paderewskiego (60)

Budynek o znacznych walorach architektonicznych ZD (pierwsze trzy**) (4)

Ratusz Poznański, Stary Rynek (4)

Collegium Minus Uniwersytetu, Pl. Mickiewicza (4)

Bez dalszej punktacji - 0

Ruiny fortyfikacji miejskich (1)

Brama Masztalarska (1)

Zachowane w znacznej części zespoły zabytkowe związane z dziejami innych niż polska grup etnicznych (za pierwsze dwa zespoły) (7)

Tzw. Dzielnica Cesarska (Niemcy) (7)

Pojedyncze zabytki związane z dziejami innych grup etnicznych ZD (za pierwsze dwa*) (4)

Były Żydowski Dom Starców (ul. Żydowska) (4)

Historyczna funkcjonująca stale linia kolejowa lub żegluga (tylko za przystanek początkowy lub końcowy danej linii) (6)

Kolej parowa do Wolsztyna (Dworzec Główny) - 6

I.A.d)Obiekty militarne:

Zespół forteczny o bardzo dużym znaczeniu militarnym, zachowany w znacznej części ZD (10)

Twierdza Poznań z Cytadelą i fortami - 10

Dodatkowe punkty za obiekty dziedzictwa kulturowego:

Obiekt będący na polskiej liście Pomników Historii ZD (15)

Historyczny zespół miasta z Ostrowem Tumskim (...) lewobrzeżnym Starym Miastem (...) a także Fortem Winiary (15)

Dodatkowe punkty za wszystkie obiekty powyżej wpisanych klas:

Za stałych przewodników obiektowych w j. polskim po 2 pkt (za pierwsze pięć),

Katedra śś. Piotra i Pawła – (2)

Za możliwość zamówienia przewodnika obiektowego (pierwsze pięć*)(1 pkt)

Zamek Kórnicki – (1)

Pałac w Rogalinie – (1)

Ratusz Poznański –(1)

Własny materiał informacyjny w obiekcie (publikacje monograficzne, albumy) (pierwsze trzy obiekty) (1 pkt),

Ratusz Poznański - 1

Katedra Poznańska -1

Twierdza Poznań - 1

Własny materiał informacyjny w obiekcie w językach obcych (przynajmniej dwóch) w pierwszych trzech obiektach 1 pkt

Ratusz Poznański (1)

Katedra Poznańska (1)**Pałac Górków (1)**

Za bardzo dobry stan konserwacji i estetyki najważniejszych trzech obiektów (element uznaniowy) można doliczyć w sumie od 1 do 2 punktów dla całego regionu)

Stan konserwacji głównych obiektów bardzo dobry – 2 pkt.

I.B.) Miejsca historyczne lub znaczące:

I.B.a) Budowle historyczne i monumenty Monumenty (pomniki) o znaczeniu międzynarodowym (8)

Pomnik Poznańskiego Czerwca, Pl. Mickiewicza – (8)

Monumenty (pomniki) o znaczeniu krajowym (do trzech*) (6)

Pomnik Armii Poznań – ul. T. Kutrzeby (6)

Pomnik Powstańców Wielkopolskich – ul. Górna Wilda (6)

Monumenty (pomniki) o znaczeniu regionalnym (do trzech) (2)

Pomnik 15. Pułku Ułanów Poznańskich – ul. I. Paderewskiego (2)

Pomnik Karola Marcinkowskiego – Al. Marcinkowskiego (2)

Pomnik/Studzienka Bamberki, Stary Rynek - 2

Miejsca historyczne o znaczeniu międzynarodowym (do trzech) (8)

Ostrów Tumski – Miejsce związane z początkiem Państwa Polskiego (8)

Plac Mickiewicza – Miejsce rewolty robotniczej w Czerwcu 1956 (8)

Miejsca historyczne o znaczeniu krajowym (do trzech) (4)

Zamek Królewski na Wzgórzu Przemysła – 4

Uniwersytet Poznański (Collegium Minus) – miejsce rozpoczęcia pracy pogromców kodu „Enigmy” (4)

Plac Wolności – Miejsce wybuchu Powstania Wielkopolskiego (4)

Miejsca związane z akcją utworów literackich o krajowym znaczeniu (za pierwsze trzy) (2)

Ul. Roosevelta (Jeżyce) – „Jeżycjada” (2)

Ostrów Tumski – akcja wielu powieści historycznych, w tym Kraszewskiego, Bunscha (2)

Miejsca związane z biografią osób o międzynarodowym znaczeniu (pierwsze trzy) (3)

Ostrów Tumski – Bolesław Chrobry (3)

Ul. Podgórna – miejsce urodzenia Paula v. Hindenburga (3)

Byłe Kolegium Jezuickie – Dłuższy pobyt Napoleona Bonapartego w r. 1806 (3)

Miejsca związane z biografią osób o krajowym znaczeniu ZD (do trzech) (2)

Akademia Lubrańskiego (ul. Lubrańskiego) – Klemens Janicki, poeta (2)

Zamek w Kórniku – Władysław Zamoyski (2)

Byłe Kolegium Jezuickie – miejsce działalności ks. Jakuba Wujka – (2)

Miejsca związane z biografią osób o regionalnym znaczeniu (pierwsze dwa) (1)

Pałac Działyńskich – (Stary Rynek) Tytus Działyński (1)

Kamienica pod Lwem (Stary Rynek) – Karol Marcinkowski (1)

Miejsca związane z biografią osób innej narodowości, ważnych w skali krajowej dla tych narodowości (za pierwsze dwa) (2)

Budynek Arkadii (Były Teatr) – Ernst Theodor August Hoffmann, dramaturg (Niemcy) (2)

Ul. Żydowska – miejsce urodzenia i działania Rabina Maharala (twórca Golema) (2)

I.B.b) Cmentarze historyczne

Nekropolia zbiorowa władców Polski:

Złota Kaplica Katedry Poznańskiej – Założyciele Państwa Polskiego (8),

Nekropolia zbiorowa innych znanych w skali kraju osobistości (do trzech) (5)

Krypta Św. Wojciecha – Wzgórze Św. Wojciecha (m.in. J. Wybicki, J.H. Dąbrowski, E. Strzelecki) - 5

Nekropolia zbiorowa znanych osobistości w skali regionu (do trzech) (2)

Cmentarz Zasłużonych Wielkopolan, Wzgórze św. Wojciecha (2)
Cmentarz Junikowski, Aleja Zasłużonych (2)
Cmentarz Miłostowski, znane osobistości życia kulturalnego Wielkopolski (2)
 Pojedyncze miejsce pochówku osobistości znanej w skali kraju (do trzech) (2)
Rogalin, E. Raczyński, prezydent RP na wychodźstwie (2)
 Pojedyncze miejsce pochówku osobistości znanej w skali regionu (do trzech) (1)
Kórnik, Łukasz Górka(1)
Wierzenica – kościół. grób Augusta Cieszkowskiego (1)

I.B.c) Budowle współczesne

Budowle współczesne o bardzo wysokiej wartości architektonicznej D (5)
Stary Browar – międzynarodowo uznana adaptacja obiektu przemysłowego (5)
 Budowle współczesne o wysokiej wartości architektonicznej (do trzech**) (1)
Budynek dawnego Domu Handlowego Okrągłak, ul Mielżyńskiego (1)
Kościół Narodzenia NMP na Os. Bohaterów II Wojny Światowej (1)

I.C. Pojedyncze dzieła sztuki:

Pojedyncze obiekty sztuki o znaczeniu krajowym (do trzech) (5)
Monstrancja barokowa, własność Fary Poznańskiej w Muzeum Archidiecezji (5)
Pomnik Mieszka I i Bolesława Chrobrego(C. Rauch) w Katedrze (5)
 Pojedyncze obiekty sztuki o znaczeniu regionalnym (do trzech*) (2)
Monstrancja gotycka z kościoła Bożego Ciała, ul. Krakowska (2)
 Obiekty, instalacje lub zespoły sztuki współczesnej o znaczeniu międzynarodowym (9)
Instalacja „Nierozpoznani” M. Abakanowicz, Park Cytadela (9)
 Obiekty, instalacje lub zespoły sztuki współczesnej o znaczeniu krajowym (do trzech*) (5)
Rzeźba I. Mitoraja „Uśmiech Księżycy”, CHSiB Stary Browar (5)

I.D. Muzea i wystawy (w tym skanseny, galerie, muzea techniki)

Muzea o znaczeniu krajowym (do trzech) (8)
 Muzeum Narodowe - Galeria Malarstwa (Al. Marcinkowskiego) (8)
Muzeum Narodowe Rolnictwa (Szreniawa) (8)
Muzeum Instrumentów Muzycznych (Stary Rynek) (8)
 Muzea o znaczeniu regionalnym (do trzech) (5)
Muzeum Sztuk Użytkowych (wzgórze Przemysła) (5)
Muzeum Archeologiczne (ul. Wodna) (5)
Muzeum w Zamku Kórnickim (Kórnik)(5)
 Samodzielne prezentacje multimedialne (pierwsze dwie) (4)
Makieta Dawnego Poznania, ul. Ludgardy (4)
 Wersje obcojęzyczne samodzielnych prezentacji multimedialnych (do dwóch) (za każdą 1)
Makieta Dawnego Poznania (8 wersji językowych) (2)
 Zorganizowane w ostatnim roku wystawy czasowe o zasięgu krajowym (w sumie za pierwsze trzy) (4)
Centrum Kultury Zamek: World Press Photo (premiera polska, corocznie) (4)
Muzeum Narodowe w Poznaniu: „Grafiki Rembrandta. Oryginał. Kopia. Późne odbitki” kwiecień-czerwiec 2009 (4)
 Zorganizowane w ostatnim roku wystawy czasowe o zasięgu regionalnym* (w sumie za pierwsze trzy) (2)
Muzeum Etnograficzne: „Od nitki do arcydzieła. Barwny świat tkanin (maj-sierpień 2009)(2)
Organizacja Nocy Muzeów w regionie na dużą skalę (ponad 10 placówek) (4)
Poznańska Noc Muzeów (maj 2009)(4)

Ekspozycje i prezentacje albo samodzielne placówki muzealne związane tematycznie z innymi grupami narodowymi lub etnicznymi, dziejami innych państw lub narodów (za pierwsze dwie z objaśnieniami w innym języku) (3)

Muzeum Bambrów Poznańskich (3)

Przewodnicy obiektowi na wcześniejsze zamówienie (do trzech placówek)(1)

Wszystkie wymienione placówki muzealne (3)

Przewodnicy obiektowi na wcześniejsze zamówienie w przynajmniej 2 językach obcych (1)

Muzeum Narodowe (Galeria Malarstwa), Muzeum Narodowe Rolnictwa, Zamek Kórnicki, Muzeum Instrumentów Muzycznych, Muzeum Archeologiczne – (w sumie 5)

Własny materiał informacyjny¹, wydany nie dawniej niż 5 lat : (1)

Wszystkie wymienione muzea i placówki (7)

Wersje obcojęzyczne własnego materiału informacyjnego (minimum dwie wersje) (1)

Wszystkie wymienione muzea (6)

Sklep muzealny otwarty w godzinach pracy muzeum (1)

Muzeum Narodowe, Muzeum Narodowe Rolnictwa, Muzeum Instrumentów Muzycznych, Makieta Dawnego Poznania (4)

Przy muzeach o znaczeniu krajowym dodatkowe punkty za opis zbiorów w językach obcych (1)

Wszystkie trzy muzea (3)

Przy muzeach regionalnych i lokalnych punkty dodatkowe za: Stałe godziny otwarcia (1)

Wszystkie trzy muzea (3)

Pojedyncze eksponaty lub kolekcje o znaczeniu krajowym (do dwóch) (1)

Muzeum Archeologiczne: Kolekcja egipska (1)

Zamek w Kórniku Najstarsza prywatna kolekcja broni (1)

Własny materiał informacyjny, opracowania mniejsze (broszury, foldery)

Wszystkie trzy muzea (3)

I.E. Eventy kulturowe:

Regularne eventy kultury wysokiej o znaczeniu międzynarodowym (7)

„maltafestival poznań” (corocznie) (7)

Regularne eventy kultury wysokiej o znaczeniu krajowym (do dwóch) (5)

Międzynarodowe Warsztaty Tańca Nowoczesnego, corocznie (6)

Regularne eventy kultury wysokiej o znaczeniu regionalnym (do dwóch) (3)

Tzadik Poznań Festiwal (Muzyka Żydowska), corocznie (4)

Festiwal Maski, corocznie (4)

Regularne eventy kultury masowej o znaczeniu krajowym (do trzech) (6)

Misterium Męki Pańskiej na poznańskiej Cytadeli; kilkadziesiąt tysięcy widzów z całej Polski (6).

Regularne eventy kultury masowej o znaczeniu regionalnym (do trzech) (4)

Jarmark Świętojański (czerwiec) (4)

Wesele wiejskie w Szreniawie (sierpień) (4)

Święto Bambińskie (sierpień) (4)

Regularne inscenizacje historyczne lub militarne o znaczeniu regionalnym (do dwóch) (4)

Dni Ułana (czerwiec) (4)

Rocznica wybuchu Powstania Wielkopolskiego (grudzień) (4)

Rzadsze eventy kultury wysokiej lub masowej o znaczeniu międzynarodowym (jeden)(4)

Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego (4)

Regularne działanie na terenie regionu grup inscenizacji historycznej (za pierwsze dwie) (5)

Stowarzyszenie Grupa Rekonstrukcji Historycznej 3 Bastion Grolman (5)

Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej "Odwach" (5)

Dodatkowy punkt przyznaje się za każdy dzień trwania danego eventu kultury masowej ponad 4 dni, (jednak nie więcej niż 3 punkty w sumie)
Jarmark Świętojański (ponad 7 dni) (3)

I. F. Funkcjonujące zakłady przemysłowe:

Z ofertą turystyczną (do dwóch) (2)
Kompania Piwowarska (Browar Lech) (2)

I. G. Kulturowo znacząca oferta przyrodnicza:

ZOO, akwaria, inne duże obiekty zoologiczne (za każdy do trzech) (4)

Stare ZOO (4)

Nowe ZOO (4)

Park Narodowy z Muzeum Przyrodniczym na terenie regionu (8)

Wielkopolski Park Narodowy (8)

Park Krajobrazowy na terenie regionu (2)

Rogaliński Park Krajobrazowy (2)

Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka (2)

Park Krajobrazowy Promno (2)

Rezerwat przyrody na terenie regionu (do trzech) (1)

Rezerwat Przyrody Meteoryt Morasko (Poznań) (1)

Rezerwat Przyrody Żurawiniec, Poznań (1)

Rezerwat florystyczny Śnieżycowy Jar (1)

Ogród Botaniczny, Palmiarnia, Arboretum (za pierwsze dwa obiekty) (4)

Ogród Botaniczny w Poznaniu (4)

Palmiarnia Poznańska (4)

Ogród przy rezydencji, park kultywowany (za pierwsze dwa obiekty) (2)

Arboretum-park pałacowy w Kórniku (2)

Park Pałacowy w Rogalinie (2)

Park miejski duży kultywowany (pow. od 4 ha) z obiektami sztuki, (za pierwsze dwa) (2)

Park Cytadela (Poznań) (2)

Park Wilsona (Poznań) (2)

I.H. Szlaki kulturowe:

Przebiegające przez region lub jego miejscowości materialne szlaki turystyczne o znaczeniu międzynarodowym (8)

Szlak Cysterski (pętla wielkopolska): Zespół poklasztorny w Owińskach (8)

Wielkopolska Droga Św. Jakuba: Poznań, Murowana Goślina (8)

Przebiegające przez region lub jego miejscowości materialne szlaki o znaczeniu krajowym (za pierwsze trzy) (7),

Szlak Piastowski (7)

Przebiegające przez region lub jego miejscowości materialne szlaki turystyczne o znaczeniu regionalnym (za pierwsze dwa) (3)

Trasa Kórnicka (3)

Szlak Kościołów Drewnianych wokół Puszczy Zielonka (3)

Materialne szlaki turystyczne w regionie (własne, za pierwsze trzy) (3)

Pierścień Poznański (Szlak rowerowy) (3)

Materialne szlaki w poszczególnych miejscowościach regionu (za pierwsze trzy) (3)

Trakt Królewsko-Cesarski (Poznań) (3)

Wirtualne szlaki turystyczne, przebiegające przez teren regionu (za pierwsze trzy) (2)

Szlak Romański (Poznań) - w Wielkopolsce nie oznakowany) (2)

Szlak: „Wielkopolska wybitnych Polaków” (WOT) (2)

Szlak Zamków, pałaców i dworów (WOT) (2)
Wirtualne trasy tematyczne w miejscowościach regionu (za pierwsze trzy) (1)
Śladami poznańskich organiczników (KulTour.pl) (1)
Święty Poznań (historyczne Świątynie Poznania) (KulTour.pl) (1)
Secesja Poznańska (KulTour.pl) (1)
Oferta objazdu turystycznego w przewodnikiem na zamówienie (za pierwsze dwie trasy) (1)
Możliwość zamówienia w BORT, MPK i w niektórych miejscowych biurach podróży autobusu lub tramwaju Retro wraz z przewodnikiem na dowolnej trasie (2)
Dodatkowe wersje językowe oferty objazdu z przewodnikiem (za dwie pierwsze) (1)
Oferta zamówienia przejazdu pojazdem retro z przewodnikiem jest dostępna w minimum 4 językach obcych) (2)

Kategoria II: Elementy obsługi turystycznej:

II.A. Informacja turystyczna:

Informacja turystyczna na miejscu, regularnie czynna (2)
Poznań, Centrum Informacji Miejskiej (2)
Informacja w językach obcych, (za każdy język do trzech) (1)
Informacje są udzielane w pięciu językach obcych (3)
Przewodnicy miejsca lub terenowi na zamówienie (3)
Możliwe zamówienie w różnych instytucjach i przedsiębiorstwach (3)
Przewodnicy miejsca lub terenowi (za każdy język do czterech) (1)
Przewodnicy dostępni w siedmiu językach obcych: niemieckim, rosyjskim, francuskim, hiszpańskim, angielskim, ukraińskim, włoskim (4)
Aktualny własny materiał informacyjny wysokiej jakości na temat regionu lub jego miejscowości (ogólnie) (2)
Duża różnorodność materiału informacyjnego (2)
Wersje obcojęzyczne materiału informacyjnego wysokiej jakości (każdy język do trzech) (1)
Istnieją cztery wersje językowe materiału informacyjnego: niemiecka, angielska, rosyjska, francuska (1)

II.B. Infrastruktura turystyczna:

Hotele 5,4,3,2,1-gwiazdkowe, hostele, schroniska, kwatery zorganizowane² – (za pierwsze dwa obiekty każdej kategorii) (2)
Istnieje oferta noclegowa we wszystkich kategoriach: po przynajmniej dwa hotele wszystkich kategorii (20), przynajmniej dwa schroniska (4), przynajmniej dwa inne rodzaje kwatery zorganizowanych (4) oraz dwa hostele (4). Razem: (32)
Istniejąca oferta pakietowa hoteli z usługami turystycznymi (za pierwsze dwie oferty w różnych klasach) (1)
Weekendowy pakiet turystyczny biura KulTour.pl (4****/3/2/1* (1))
Apetyczny Poznan (Hotel Stare Miasto 3 ***) (1)
Restauracje z autentyczną kuchnią regionalną, (za pierwszy obiekt) (3)
Restauracja Zagroda Bamberska (ul. Kościelna) (3)
Restauracje z autentyczną krajową kuchnią tradycyjną (inna) (za pierwszy obiekt) (2)
Restauracja Koziolki (Stary Rynek) (3)
Dodatkowe punkty za historyczne wnętrza restauracji (za pierwsze dwa obiekty) (1)
Restauracja Młyńskie Koło ul. Browarna (1)
Restauracja Zagroda Bamberska (ul. Kościelna) (1)
Dodatkowe punkty za ofertę kulturową w restauracji (za pierwsze dwa obiekty) (1)
Restauracja Bee Jays (Stary Rynek), koncerty muzyczne (1)
Restauracja Czerwony Fortepian, ul. Mokra (występy muzyków, koncerty) (1)
Dodatkowe punkty za restauracje otwarte po godzinie 22 (za pierwszą) (1)

Większość restauracji otwarta do godziny 23.00 (1)
Dodatkowe punkty za restauracje otwarte po godzinie 24 (za pierwszą) (1)
Restauracja-Herbaciarnia Chimera (ul. Dominikańska), otwarta do ostatniego gościa (1)
Bistra, bary (za pierwszy obiekt) (1)
Bar Bistro Garncarska , ul. Garncarska (1)
Możliwość wynajęcia na miejscu autokaru, busa, samochodu (za pierwsze dwie oferty) (2)
Wynajem autokarów BORT PTTK Poznań (2)
Wynajem samochodów AVIS lotnisko Ławica, Poznań (2)

II.C. Infrastruktura komunikacyjna:

Lotnisko z połączeniami międzynarodowymi mniej niż 50 km (1 godzina na dotarcie) (4)
Lotnisko Poznań-Ławica (4)
Duży dworzec kolejowy na miejscu (za pierwszy) (3)
Dworzec Poznań Główny, wszystkie typy połączeń (3)
Dworzec autobusowy na miejscu (za pierwszy) (2)
PKS Poznań, bardzo duża liczba połączeń (2)
Czynna przystań pasażerska morska lub rzeczna (za pierwszą) (1)
Przystań spacerowa Białej Floty na Jeziorze Kórnickim, Kórnik (1)
Autostrada lub droga szybkiego ruchu w odległości mniej niż 20 km (za pierwsze dwie) (4)
Autostrada A-2 (Wschód-Zachód), trzy zjazdy na terenie Poznania (4)
Droga ekspresowa lub droga główna krajowa w odl. mniej niż 10 km (za pierwsze dwie) (2)
Droga Krajowa Nr 5 (Wrocław-Gdańsk) (2)
Droga Krajowa Nr 11 (Katowice-Koszalin) (2)
Obecność komunikacji miejskiej, gminnej, regionalnej (2)
Poznań, komunikacja tramwajowa, autobusowa i podmiejska (2)
Kursy nocne komunikacji miejskiej, gminnej, regionalnej (1)
Poznań, Kursy nocne komunikacji autobusowej miejskiej (1)
Całodobowa oferta taxi na miejscu (1)
Poznań, liczne firmy Radio-Taxi (1)
Oferta powozów, bryczek i inna retro na zamówienie (za pierwszą ofertę) (1)
Poznań, możliwość zamówienia przejazdu bryczką po Starym Mieście, Rogalin, (1)

II. D. Promocja turystyczna:

Samodzielny udział regionu lub wchodzących w jego skład miejscowości, gmin lub obiektów w światowych prestiżowych targach turystycznych (za każde stoisko w roku do trzech) (3)
Miasto Poznań - ITB Berlin, corocznie (3)
Samodzielny udział regionu lub innych podmiotów (jak wyżej) w krajowych targach turystycznych* (za każde stoisko do trzech) (2)
Tour Salon, Poznań, corocznie (2)
Targi turystyki i Caravaningu (Frankfurt/O) (2)
Wydawanie regularnych publikacji o charakterze promocyjnym (za pierwsze 2 w ostatnim roku) (1)
„Iks” - Poznański Informator Kulturalny Sportowy i turystyczny, miesięcznik (1)
Kronika Miasta Poznania, seria historyczna, jeden lub więcej tomów rocznie (1)
Zorganizowanie podróży/wizyty medialnej w ostatnich 2 latach: (2)
Wizyta studyjna niemieckich dziennikarzy (03.2010), PLOT Poznań (2)
Zorganizowanie konferencji naukowej lub popularyzacyjnej związanej z turystyką w ciągu ostatniego roku (1)
AWF Poznań., konferencja „Dziś i jutro nauk o turystyce”, marzec 2010 (1)

Kategoria III: Pozostała oferta czasu wolnego:

III.A. Instytucje Kultury

Teatr stały (za pierwszy obiekt) (3)

Teatr Polski (3)

Filharmonia na miejscu (3)

Filharmonia Poznańska (3)

Opera na miejscu (2)

Opera Poznańska (Teatr Wielki) (2)

Teatr muzyczny (operetka, rewia lub musical) na miejscu (za pierwszą ofertę) (2)

Poznański Teatr Muzyczny (ul. Niezlomnych) (2)

Kino stałe (za pierwszy obiekt) (2)

Cinema City Kinopolis (2)

III.B. Atrakcje krajobrazowe:

Jeziora (zdatne do kąpieli, dostępne) ze szlakami pieszymi/rowerowymi (pierwszy akwen) (2)

Jeziro Maltańskie (2)

Pomniki przyrody (za pierwsze dwa) (1)

Dęby Rogalińskie (1)

Kilkadziesiąt pomników Przyrody w Wielkopolskim PN (1)

Wieże widokowe stałe dostępne (za pierwsze dwie) (1)

Wieża na Dziewiczej Górze (Czerwonak) (1)

III.C. Oferta sportowa, edukacyjna i rekreacyjna:

Baseny kryte ogólnodostępne – (za pierwszy obiekt) (2)

Basen kryty, ul. Chwiałkowskiego (2)

Plaże morskie ogólnodostępne, plaże jeziorne, rzeczne – (za pierwszy obiekt) (2)

Jeziro Strzeszyńskie z plażą (2)

Stała oferta kursów językowych ogólnodostępnych (za pierwszą ofertę) (2)

Stała oferta kursów językowych, m.in. j. angielski Metodą Callana (2)

Stałe centra sportowe z ofertą ogólnodostępną (za pierwszy obiekt) (2)

Wiele ośrodków sportowych, m.in.: WKS Grunwald (2)

Stadiony sportowe (za pierwszy obiekt) (1)

Stadion miejski (Lech Poznań) (1)

Szkoły i szkolenia sportowe ogólnodostępne (jeździeckie, lotnicze, inne) (pierwsze dwa) (1)

Szkolenia jeździeckie (Rogalin) (1)

Szkolenia lotnicze Aeroklub Poznański (1)

Lodowiska sezonowe (za pierwszy obiekt, jeśli brak stałego) (1)

Lodowisko Malta (1)

Kategoria IV: Inne czynniki wspierające turystykę kulturową:**IV.A. Instytucje w regionie:**

Obecność uniwersytetu w regionie (za pierwszy) (3)

Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu (3)

Obecność innej uczelni wyższej w regionie (za pierwsze dwie) (2)

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu (2)

Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu (2)

Obecność siedziby władz wojewódzkich (2)

Urząd Marszałkowski Woj. Wielkopolskiego, Urząd Wojewódzki, Sejmik Województwa (2)

IV.B. Oferta turystyki zdrowotnej w regionie:

Sanatoria i ogólnodostępne ośrodki rehabilitacji (punkty za pierwsze dwa obiekty)(2)

Ośrodek rehabilitacyjno-wypoczynkowy Wielspin, Puszczykowo (2)

IV.C. Oferta turystyki biznesowej w regionie:

Obecność krajowych central wielkich firm w regionie (za pierwsze trzy) (2)

Kompania Piwowarska (2)

Volkswagen Polska S.A. (2)

Żabka Polska SA (2)

Całoroczne centra konferencyjne (za pierwszy obiekt) (3)

PFC Poznań (Pl. Andersa) (3)

IV.D Oferta shoppingu w regionie:

Galeria zakupów o znaczeniu regionalnym (za pierwszy obiekt 4, za jeden następny 2)

CHSiB Stary Browar (4)

Deptak handlowy (za pierwszy 2):

Poznań, ul. Półwiejska,

IV.E. Zagraniczne partnerstwa miast i regionów:

Istnienie zagranicznych związków partnerskich regionu lub jego miejscowości (pierwsze cztery) (1)

12 miast partnerskich Poznania, w tym:

Hannover (Niemcy) (1)

Rennes (Francja) (1)

Region Nottinghamshire, (Wlk. Brytania) (1)

Charków (Ukraina) (1)

Suma punktów:

Za kategorię I: 590 Za kategorię II: 101

Za kategorię III: 29

Za kategorię IV: 31

Razem za wszystkie kategorie: 749 punktów

2. Ocena Powiatu Poznańskiego z punktu widzenia turystyki kulturowej

Poznań i powiat poznański posiadają wielki potencjał dla licznych typów turystyki kulturowej (590 punktów w I kategorii), zaliczając się pod tym względem do ścisłej czołówki w skali kraju. W szczególności koncentruje się on na turystyce **dziedzictwa kulturowego** (wątek początków Państwa Polskiego, kilka ważnych szlaków kulturowych) **eventowej** (festiwale artystyczne i imprezy charakterze masowym), **studyjnej, miejskiej, muzealnej** (kilka placówek o znaczeniu krajowym liczne o znaczeniu regionalnym, szereg unikalnych kolekcji, znaczna ilość wystaw czasowych), **tematycznej** (zwłaszcza realizowanej po szlakach i trasach kulturowych oraz biograficznej), **etnicznej, obiektów militarnych i przyrodniczej**. Dostrzegalne jest preferowanie przez władze miejskie Poznania większych imprez, stanowiących podstawę dla turystyki eventowej. W ostatnich latach widoczne są także inicjatywy w zakresie tworzenia i organizacji szlaków turystyczno-kulturowych: Wielkopolska Organizacja Turystyczna wydała szereg publikacji z propozycjami wirtualnych tematycznych szlaków regionalnych, z kolei w północnej części powiatu uruchomiony został Szlak Kościołów Drewnianych wokół Puszczy Zielonka. Bardzo dobrze zorganizowana jest oferta przewodnicka miasta i okolic, zarówno organizacje (poznański BORT, CIM), jak i większe wyspecjalizowane w przewodnictwie biura (KulTour.pl) oferują przewodników we wszystkich ważniejszych językach bez potrzeby wcześniejszej rezerwacji. Bardzo aktywnie działa informacja turystyczna, promocja miasta i regionu jest realizowana za pomocą licznych

publikacji (w tym przewodników, albumów i informatorów), promocyjnych imprez medialnych (np. „Poznań za pół ceny”), wizyt studyjnych oraz udziału w targach branżowych w kraju i za granicą.

Widoczne zaniedbania ze strony władz miasta i mikroregionu w dziedzinie promocji i instytucjonalnego wsparcia odnoszą się do kilku potencjalnie rozwojowych typów klasycznej turystyki kulturowej (turystyki dziedzictwa kulturowego i muzealnej) oraz turystyki edukacyjnej (w tym podróży studyjnych i podróży tematycznych), ponadto niemal nie jest wykorzystany ogromny potencjał w dziedzinie turystyki obiektów militarnych czy turystyki hobbystycznej. Przy wsparciu dla pojawiających się inicjatyw w tej dziedzinie możliwy byłby znacznie bardziej dynamiczny rozwój w wielu aspektach turystyki kulturowej.

W Poznaniu i najbliższej okolicy istnieje bardzo dobrze rozwinięta sieć placówek kulturalnych (wszystkie typy oferty), infrastruktura służąca turystyce (wszystkie typy oferty noclegowej, zróżnicowana oferta gastronomiczna, dobra sieć dróg, w tym autostrada i drogi krajowe), a także oferta rekreacji, w tym aktywnej, co może mieć korzystny wpływ na dynamiczny rozwój turystyki kulturowej.

3. Poznań i Powiat Poznański jako destynacja turystyki kulturowej

Turystyka dziedzictwa kulturowego

Najważniejszym obiektem dla tej formy turystyki jest Ostrów Tumski z relikdami piastowskiego palatium i pierwszą polską katedrą oraz poznańskie Stare Miasto lokacyjne (w szczególności Ratusz i Fara Poznańska) - wspólnie w 2008 formalnie wpisane na listę Pomników Historii. Zainteresowani polskim dziedzictwem kulturowym za miejsce ciekawe uznają na pewno także zamek kórnicki, historyczną (od XV wieku) rezydencje wielopolskiego możnowładztwa, gdzie założono pierwsze prywatne muzeum na tej ziemi i gdzie przechowywane są najcenniejsze zbiory rękopisów polskiej literatury. Od Poznania także rozpoczyna swój program większość wycieczek na Szlak Piastowski, najbardziej znany polski szlak kulturowy, w którego przestrzeni (począwszy właśnie odtąd) ich uczestnicy mogą napotkać świadectwa czasów tworzenia zrębów polskiej kultury i państwowości.

Turystyka eventowa

W dziedzinie kultury elitarnej najważniejszym wydarzeniem w życiu miasta jest bez wątpienia Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego, - odbywa się on jednak co pięć lat. W skali corocznej za największy magnes dla miłośników teatru i sztuki należy uznać posiadający od dawna międzynarodową rangę „maltafestival poznań”, trwający ponad tydzień na przełomie czerwca i lipca. Od paru lat w życiu miasta wpisuje się „Tzadik Poznań Festiwal”, prezentujący klasyczne i awangardowe nurty literatury, sztuki i muzyki żydowskiej. Miłośników tańca z całego świata ściągają do Poznania Międzynarodowe Warsztaty Tańca Współczesnego. Rokrocznie coraz więcej zwolenników zyskuje sobie Etno Port Festiwal, organizowany dopiero od roku 2008.

W ostatnich latach wśród eventów kulturowych skierowanych do masowego odbiorcy krajową rangę zdobyło sobie Misterium Męki Pańskiej na poznańskiej cytadeli, ściągające coraz więcej widzów spoza Wielkopolski, natomiast regionalnie oddziałują: Jarmark Świętojański, festyny kultury ludowej w Szreniawie i zimowy festiwal rzeźby lodowej na poznańskim Starym Rynku. Pozostałe imprezy (w tym liczne festiwale i warsztaty filmowe) poza wykonawcami przyciągają raczej miejscową publiczność, zetem nie odrywają poważnej roli w odniesieniu do turystyki.

Turystyka muzealna

Poznań jest jednym z największych ośrodków muzealnych w Polsce; jego potencjał tworzy 27 placówek tego rodzaju. Wśród nich niektóre zaliczają się w swoich dziedzinach do najważniejszych w skali kraju (Muzeum Narodowe, Muzeum Archeologiczne, Muzeum Archidiecezjalne), inne są placówkami unikalnymi ze względu na tematykę zbiorów (Muzeum Instrumentów Muzycznych, Muzeum Farmacji, Narodowe Muzeum Rolnictwa w podpoznańskiej Szreniawie, skansen pszczelarski w Swarzędzu) jeszcze inne w mieście lub okolicy posiadają wyjątkowe eksponaty lub niezwykłą historię (zbiory kórnickie, galeria w Rogalinie, muzeum-pracownia A. Fiedlera w Puszczykowie). Dla poszukujących w zbiorach muzealnych przejawów lokalnej tożsamości ważnymi placówkami będą Muzeum Historyczne Miasta Poznania w Ratuszu oraz Muzeum Etnograficzne. Noc Muzeów w Poznaniu, organizowana corocznie przy współudziale wszystkich placówek ściąga już teraz dziesiątki tysięcy miłośników zwiedzania i prelekcji muzealnych z samego miasta i okolicy, w ostatnim czasie zauważa się coraz częściej wycieczki z dalej położonych miejscowości.

Turystyka tematyczna

Mikroregion stanowi jeden z najważniejszych celów w ramach zwiedzania Wielkopolski po szlakach kulturowych: prócz Szlaku Piastowskiego są tu zlokalizowane znane i ważne obiekty Szlaku Romańskiego (w samym Poznaniu), a także Szlaku Cysterskiego i wielkopolskiej Drogi Św. Jakuba. Popularny w ostatnim czasie wątek eksploatuje najmłodszy kulturowy szlak tematyczny: Szlak Kościołów Drewnianych wokół Puszczy Zielonka, którego obiekty leżą niemal wyłącznie na terenie powiatu poznańskiego.

Znaczący potencjał historyczny miasta umożliwia poprowadzenie przez nie szeregu tras wycieczek tematycznych poświęconych m.in. powstaniu wielkopolskiemu, obiektom sakralnym i miejscom świętym oraz wielu innym tematom. Poznań można także zwiedzać zgodnie z biegiem szeregu (wirtualnych) tras poświęconych np. rozwojowi poszczególnych stylów architektonicznych, w tym gotyku, baroku i secesji. Ze względu na znaczący potencjał okolic Poznania dla turystyki biograficznej została ona opisana osobno.

Turystyka studyjna

Dla tej formy turystyki edukacyjnej, wybierającej na destynacje swoich wielodniowych wypraw w pierwszej kolejności całe kraje, Poznań jest w naturalny sposób jednym z najważniejszych celów podróży w Polsce. Tu turyści studyjni mogą na miejscu zostać skonfrontowani z wątkiem początków chrześcijaństwa w Polsce oraz (obok Gniezna) początków polskiej państwowości. Ciekawym dla nich tematem historycznym może być wielkopolska praca organiczna XIX wieku, historia Bambrów poznańskich albo antykomunistyczna rewolta roku 1956, na miejscu mogą zapoznać się także z kwestiami związanymi z odzyskiwaniem autonomii przez polskie miasta po przełomie 1989. Rezydencje Kórnicka i Rogalina oferują z kolei ciekawe możliwości zapoznania się z kulturą życia wyższych sfer w dawnej Polsce oraz mecenatem kulturalnym arystokracji i wspieraniem przez tę grupę dążeń niepodległościowych.

W ramach regionalnych wypraw studyjnych oraz kulturowych wypraw regionalnych po Wielkopolsce Poznań jako jej stolica jest oczywiście naturalnym celem głównym. Zabytki i muzea tego miasta mogą umożliwić przystęp do dziejów regionu, a jego nowoczesne galerie handlowe (ze Starym Browarem na czele) czy kampus uniwersytecki na Morasku umożliwią ukazanie nowoczesnego oblicza historycznej kolebki Polski.

Turystyka etniczna

Poznań i okolice są interesującym celem dla dwóch niepolskich grup etnicznych, współzamieszkujących niegdyś ten teren: Niemców i Żydów. Ci pierwsi mogą się tu zapoznać z materialnymi świadectwami swojej wielowiekowej obecności, w tym szczególnie ze śladami Bambrów poznańskich (zagrody, „Bamberka”, Muzeum Bambrów itd.) oraz Górne Miasto i Dzielnica Cesarska z Zamkiem, a także poszukiwać odniesień biograficznych,

m.in. do cesarza Wilhelma II, literata E.T.A. Hoffmanna i do urodzonego w Poznaniu Paula v. Hindenburga, zwycięskiego dowódcy I Wojny Światowej i prezydenta Republiki Weimarskiej. Ci drudzy mogą odszukiwać ślady żydowskiej dzielnicy z monumentalną była synagoga i szeregiem budynków publicznych, symboliczne cmentarze (na ul. Głogowskiej i kwatera na cmentarzu Miłostowskim), skonfrontować się z dziejami historycznych antyżydowskich stereotypów (legandy o rzekomym znieważeniu hostii), a także napotkać znaczące wątki biograficzne: m.in. rabinów Maharala (J. Loewa) i A. Egera, podróżnika i kartografa Caspara da Gama, aktorki Lilli Palmer i wielu innych. Znaczna liczba Żydów mieszkała także w podpoznańskich: Kórniku (50% ludności) i Buku, gdzie zachowała się też dawna synagoga.

Turystyka obiektów militarnych

Jedynym, ale za to posiadającym olbrzymie historyczne znaczenie strategiczne i potencjał turystyczny zespołem obiektów o charakterze pierwotnym, interesującym dla tej formy turystyki jest XIX-wieczna twierdza poznańska, niegdyś największy pruski, a potem niemiecki zespół fortyfikacji. W wyniku działań wojennych w 1945 i nieprzemyślanej akcji rozbiórkowej tylko w niewielkiej części zachowała się niegdyś gigantyczna, 100-hektarowa Cytadela (Fort Winiary), jednak na obszarze miasta nadal istnieją liczne relikty 18 pozostałych fortów twierdzy, z których niektóre są dostępne do zwiedzania stale (Fort VII) lub okresowo, z okazji tematycznych imprez turystycznych. Ponadto aktualnie podejmuje się wysiłki uzyskania decyzji o przeznaczeniu dla celów turystycznych niektórych innych obiektów tego rodzaju (m.in. dla militarnych pobytów przeżyciowych). Szereg muzeów o tematyce militarnej (Wielkopolskie Muzeum Wojskowe, Muzeum Armii Poznań, Wielkopolskie Muzeum Walk Niepodległościowych ze swoimi filiami w Odwachu i Zamku, które ostatnio uzyskały nowoczesne wystawy multimedialne) uzupełnia ofertę miasta dla zainteresowanych tą tematyką i czyni ją jedną z najbardziej interesujących w Polsce.

Turystyka biograficzna

Obok wspomnianych już miejsc związanych z twórcami polskiej państwowości oraz postaciami ważnymi dla Niemców (Hindenburg) i Żydów (Eger), zwolennicy turystyki biograficznej znajdą w Poznaniu i jego okolicach bardzo liczne inne, odnoszące się do życia i działalności innych znanych ludzi. Miłośnicy turystyki śladami Napoleona i jego epoki mogą zwiedzić w Poznaniu dwa obiekty, związane z jego osobą: dawne kolegium jezuickie i Hotel Saski. Z osobą króla Władysława Jagiełły związana jest jedna z jego ulubionych rezydencji (Zamek Królewski) oraz jedna z największych jego fundacji: kościół Bożego Ciała. W Poznaniu działał przez wiele lat i został pochowany twórca polskiego hymnu narodowego, Józef Wybicki, z miastem związany jest (a pochowane tu zostało jego serce) Jan Henryk Dąbrowski, z leżącej dziś w granicach Poznania Głuszyny pochodził pochowany na wzgórzu św. Wojciecha podróżnik i odkrywca Paweł Edmund Strzelecki. Wiele lat pracował w tym mieście i został upamiętniony w farze ks. Jakub Wujek, polski tłumacz Biblii i współtwórca języka literackiego, ale z Poznaniem związany jest także jeden z najbardziej znanych podróżników-literatów - Arkady Fiedler (Puszczykowo). Poznaniakiem z wyboru był (urodzony w Ławkach) i tu stworzył dzieło swojego życia Hipolit Cegielski. Z wielkimi rodami wielkopolskimi XIX wieku - mecenasami polskiej kultury: Raczyńskimi, Działyńskimi i Mielżyńskimi związane są m.in. rezydencje i inne budowle oraz kolekcje muzealne w Poznaniu, Kórniku, i Rogalinie. Zwiedzanie Poznania można zorganizować wzdłuż trasy tematycznej, poświęconej zbiorowemu bohaterowi: poznańskim organicznikom, z kolei inna ciekawa trasa mogłaby przyciągnąć zainteresowanych dziejami polskiej medycyny i życiorysami oraz z dokonaniem wybitnych lekarzy, w tym J. H. Chróściejewskiego i J. Strusia, ale także J. K. Marcinkowskiego i liczego zastępu poznańskich lekarzy-społeczników.

Turystyka kulturowo-przyrodnicza

Jej miłośników przyciągnie do Poznania nowocześnie zorganizowana największa polska Palmiarnia, Ogród Botaniczny, bardzo przestronny Ogród Zoologiczny z nowoczesną słoniarnią, a także kilkanaście miejskich parków, z których niektóre szczycą się obiektami sztuki nawet o międzynarodowym znaczeniu (jak Park Cytadela ze znaną instalacją M. Abakanowicz). Poza Poznaniem interesującym celem dla tej grupy turystów kulturowych będzie kórnickie arboretum i leżący na południe od miasta Wielkopolski Park Narodowy, a także Rogalin z tysiącletnimi dębami w przypałacowym parku i cały Rogaliński Park Krajobrazowy.